

Nükleer silahları yasaklayan bir anlaşmanın görüşmelerine derhal başlanmalı

Aşağıdaki açıklama 9 Mayıs 2016'da Cenevre'de Birleşmiş Milletler Nükleer Silahsızlanma üzerine açık uçlu çalışma grubu toplantısında Celine Nahory tarafından okundu:

Bana bu konuşmayı yapma fırsatı tanıdığınız için teşekkür ederim. Nükleer Silahların Tamamen Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Kampanya (ICAN) 98 ülkeden 440 organizasyonun nükleer silahları yasaklayan bir anlaşmanın imzalanması amacıyla bir araya geldiği bir koalisyondür. Ben bu konuşmayı Barış Gemisi adına yapıyorum. Uluslararası toplum, insani açıdan kabul edilemez olduğu çok açık olan bir silahın yasaklanmasının ertelenmesini daha fazla kaldıramaz.

Biyolojik silahlarda, kara mayınlarında ve misket bombalarında gördüğümüz gibi, bir silahın yasaklanması o silahın tamamen ortadan kaldırılması sürecini hızlandırıyor. Yasa dışı ilan edilen silahlar hızla meşruiyetini kaybediyor. Bu silahlar politik statülerinin yanı sıra üretimleri, yaygınlaşmaları ve devamları için ayrılan para ve kaynağı da kaybediyorlar.

Bu çalışma grubunun Şubat oturumunda devletler nükleer silahsızlanmanın ilerlemesi için alınabilecek bir dizi yasal önlemi tartıştılar ve bunların arasında “nükleer silahların yasaklanması anlaşması” en makul ve en fazla destek gören seçenek oldu. Şu anda yapılmakta olan bu ikinci oturumda da nükleer silahları yasaklayan bir anlaşma için oldukça güçlü çağrılar yapıldı.

Böyle bir anlaşmanın görüşmelerine, nükleer silah sahibi devletlerin katılımı olmaksızın dahi hemen şimdi başlanabilir ve başlanmalıdır. Böyle bir adım nükleer silahların tamamen ortadan kaldırılması sürecinde önemli bir dönüm noktası olacaktır. Böyle bir anlaşmanın mevcut nükleer stokların yok edilmesi ile ilgili karmaşık maddeler içermesi gerekmiyor. Bununla ilgili maddeler, nükleer silah sahibi devletler bu görüşmelere katılmaya karar verdiklerinde protokoller aracılığıyla daha sonra da görüşülebilir.

Bu anlaşma sadece nükleer silahların gerçekten ya da bir tehdit aracı olarak kullanılmasını yasaklamakla kalmamalı, aynı zamanda, bu silahların geliştirilmesini, üretiminin, test edilmesini, elde edilmesini, stoklanmasını, transferini ve mevzilenmesini ve ayrıca bu silahların edinilmesine yardımcı olunmasını, finanse edilmesini, bu silahların edinilmesi konusunda cesaret

verilmesini ve teşvik edilmesini de yasaklamalı. Şu anda nükleer silahları yöneten mevcut rejimde bulunan ve bu odada bulunan belirli devletlerin bir müttefikin nükleer silahlarına karşı koruma talep etmesine neden olan bütün boşlukları kapatmayı hedeflemeli.

Bizler bu çalışma grubunu böyle bir anlaşmanın fisil maddeleri, taşıma araçlarını ve nükleer silahların finansmanı programlarını ve patlayıcı olmayan nükleer deneme biçimlerini nasıl ele alacağını tartışmak için teşvik ediyoruz. Bu çalışma grubu ayrıca, kurbanların hakları ve nükleer silahların çevre üzerindeki etkilerini de tartışmalı.

Sayın başkan,

Nükleer silahları yasaklayan bir anlaşma nükleer silahların kullanımına ve bu silahlara sahip olmaya karşı küresel normu güçlendirecektir. Böyle bir anlaşma, nükleer silahların uluslararası toplum gözünde kabul edilemez olduğunu açıkça ortaya koyacaktır. Yine böyle bir anlaşma parlamenterlerin, medyanın, sivil toplum kuruluşlarının, askeri doktrinlerinde nükleer silahlara bağlı kalmaya son vermeleri için hükümetlerinin üzerinde baskı kurmalarını sağlayacak bir araç olacaktır.

Böyle bir anlaşma, nükleer silahların finanse edilmesini veya bir taraf devletin topraklarından geçirilerek transfer edilmesini yasaklayarak bu silahları bulundurmaya ya da modernize etmeyi devletler açısından zorlaştıracaktır. Nükleer silahları yasaklayan bir anlaşma, silahsızlanma görüşmelerinde uzun zamandır devam eden tikanıklığı aşma noktasında bir dönüm noktası olacak ve politik dinamikleri değiştirecek ve yeni fırsatların önünü açacaktır.

ICAN, bu çalışma grubuna sunulan nükleer silahların yasaklayan yasal olarak bağlayıcı bir anlaşmanın görüşmelerine başlanması konusundaki çeşitli önerileri memnuniyetle karşılıyor. Şu anda böyle bir görüşme sürecinin başarılı olması için gerekli kitlesel desteğin mevcut olduğuna inanıyoruz. Bu görüşmelerin gerçekleşeceği ilk konferansta sizlerle yeniden bir araya gelmeyi dört gözle bekliyoruz.